

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/79/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118210407
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2118210407.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Silverside, a.s., IČO: 50 052 560, Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, zastúpený: AK Herceg, s.r.o., IČO: 35 890 240, Košická 56, 821 08 Bratislava, proti žalovanej: U. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, F., o zaplatenie sumy 149,96 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalovanej sa nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 27.12.2018 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 149,96 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 149,96 eura od 17.03.2017 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 11Csp/79/2018-49 zo dňa 08.02.2019, ktorý bol doručovaný žalovanej, avšak napriek zisťovaniu jej pobytu všetkými dostupnými spôsobmi sa jej platobný rozkaz do vlastných rúk doručiť nepodarilo, preto súd uznesením č.k. 11Csp/79/2018-71 zo dňa 13.05.2019 platobný rozkaz zrušil.

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že dňa 05.11.2010 bola medzi právnym predchodcom žalobcu, Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou uzatvorená Zmluva o osobnom účte. V zmysle čl. I. Základné podmienky zmluvy predmetom zmluvy bolo okrem iného aj zriadenie bežného účtu č. XXXXXXXXXXXX/XXXX a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu bankou pre žalovanú po splnení podmienok uvedených v Obchodných podmienkach banky pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinných od 01.07.2007. Predmetom tejto zmluvy bolo aj nahradenie zmluvy, predmetom ktorej bolo poskytnutie kontokorentného úveru alebo povoleného prečerpania k účtu. Na základe zmluvy banka poskytla žalovanej povolené prečerpanie na osobnom účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX. V zmysle čl. II. bod 2. zmluvy sa žalovaná oboznámila so súčasťami zmluvy, ktorými sú: a) Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 01.08.2002, nahradené s účinnosťou od 01.01.2015 novým znením; b) Obchodné podmienky pre balíky produktov a služieb pre fyzické osoby vydané bankou s účinnosťou od 01.02.2006; c) Obchodné podmienky pre poskytovanie a používanie elektronických služieb a platobných kariet vydané bankou s účinnosťou od 10.09.2002, nahradené Produktovými obchodnými podmienkami pre kreditné karty a povolené prečerpania Slovenskej sporiteľne, a. s. s účinnosťou od 01.08.2016; d) Obchodné podmienky banky pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom účinné od 01.07.2007, nahradené Produktovými obchodnými podmienkami pre kreditné karty a povolené prečerpania Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 01.08.2016; e) Sadzobník a f) podmienky určené

zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalovaná podpisom zmluvy zároveň potvrdila prevzatie Obchodných podmienok pre poskytovanie a používanie elektronických služieb a platobných kariet vydaných bankou s účinnosťou do 10.09.2002. V zmysle čl. II. bod 4. zmluvy všetky právne vzťahy výslovne neupravené zmluvou sa budú riadiť Obchodnými podmienkami pre balíky produktov a služieb pre fyzické osoby, obchodnými podmienkami vydanými bankou pre jednotlivé bankové produkty obsiahnuté v balíku, VOP, ktoré sú účasťou zmluvy, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí. V zmysle čl. 2.33. POP ak je dlžník v omeškaní so splácaním pohľadávky banky, môže banka požadovať od neho úroky z omeškania z dlžnej sumy. Podľa čl. 2.43. POP banka môže z vážnych objektívnych dôvodov zmeniť typ, výšku úrokovej sadzby, termíny splatnosti úrokov, bázu úročenia, spôsob splácania pohľadávky banky, výšku a splatnosť úrokov z omeškania, účet na splácanie. Zmena nadobúda účinnosť v lehote dvoch mesiacov odo dňa informovania o zmene zverejnením. Za zverejnenie sa v zmysle VOP (str. 2) považuje sprístupnenie dokumentu banky na obchodnom mieste, na www.slsp.sk, alebo iným spôsobom, ktorý umožní klientovi oboznámiť sa s dokumentom. Žalovaná pohľadávku banky spolu s príslušenstvom vyplývajúcu zo zmluvy riadne a včas neuhradila. Za porušenie zmluvy v zmysle čl. 3.27. POP sa považuje nepovolené prečerpanie, ktoré trvá viac ako 5 dní, alebo je vo výške viac ako 10 % z výšky povoleného prečerpania. Podľa čl. 3.28. POP ak nastane niektorý z prípadov porušenia, banka môže: a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky zo zmluvy o povolenom prečerpaní alebo jej časti, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti, b) vypovedať alebo odstúpiť od zmluvy o povolenom prečerpaní. Nakoľko žalovaná naďalej riadne nesplácala pohľadávku banky, bolo jej bankou listom zo dňa 15.03.2017 oznámené odstúpenie od zmluvy. Pohľadávka banky bola vyčíslená ku dňu vyhotovenia odstúpenia od zmluvy vo výške 272,53 eura. Z dôvodu vypovedanej zmluvy došlo zo strany banky k zrušeniu osobného účtu žalovanej č. XXXXXXXXXXX/XXXX a banka vo svojom účtovníctve odo dňa jeho zrušenia založila tzv. evidenčný účet k pohľadávke žalovanej č. XXXXXXXXXXX. Pohľadávku banka účtovala na tomto účte až do dňa 17.05.2018 vo výške 149,96 eura. Zmluvou č. XXXX/XXXX/CE o postúpení pohľadávok zo dňa 21.05.2018 banka postúpila pohľadávku zo zmluvy voči žalovanej novému veriteľovi, spoločnosti žalobcu. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom banky zo dňa 21.05.2018. V zmysle čl. V. bod 5.5. Zmluvy o postúpení bola výška pohľadávky vyčíslená ku dňu 17.05.2015. Špecifikácia výšky pohľadávky sa nachádza v Prílohe č. 1 Zmluvy o postúpení. Istina postúpenej pohľadávky bola vo výške 149,96 eura a mimoriadna splatnosť úveru bola ku dňu 16.03.2017 (deň zosplatenia podľa Prílohy č. 1 Zmluvy o postúpení). Žalobca si príslušenstvo pohľadávky zo Zmluvy o postúpení neuplatňuje a úročí iba dlžnú čiastku istiny odo dňa nasledujúceho po dni zosplatenia pohľadávky, t.j. od 17.03.2017, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Na výzvu súdu žaloba v doplnení žaloby uviedol že žalovaná suma vo výške 149,96 eura vyplýva z transakčnej histórie účtu žalovanej, ktorá sa dostala do nepovoleného prečerpania. Z dôvodu odstúpenia od zmluvy došlo zo strany banky k zrušeniu osobného účtu žalovanej ku dňu 16.03.2017, pričom banka v ten istý deň previedla pohľadávku z nepovoleného prečerpania vo výške 272,53 eura (položka na strane 19 výpisu z účtu č. IBAN: E XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, poznámka „Presun pohľadávky do úveru“) na nový, tzv. evidenčný účet k pohľadávke žalovanej č. B.: E XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Pohľadávka pozostávala z istiny vo výške 149,96 eura, úrokov z omeškania vo výške 10,47 eura a poplatkov vo výške 112,10 eura. Pohľadávku banka účtovala na tomto účte až do dňa postúpenia pohľadávky, t.j. do 17.05.2018 vo výške istiny 149,96 eura a príslušenstva. Žalobca si príslušenstvo pohľadávky neuplatňuje a úročí iba dlžnú čiastku istiny odo dňa nasledujúceho po dni zosplatenia pohľadávky, t.j. od 17.03.2017, zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Čo sa týka dokladu preukazujúceho doručenie odstúpenia od zmluvy zo dňa 15.03.2017, žalobca nedisponuje týmto dokladom.

4. Ako dôkazy žalobca predložil Zmluvu o Osobnom účte zo dňa 05.11.2010, Všeobecné obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne, a.s. účinné od 01.01.2015, Obchodné podmienky pre osobný účet a balíky produktov a služieb pre fyzické osoby účinné od 01.02.2006, Produktové obchodné podmienky pre kreditné karty a povolené prečerpania Slovenskej sporiteľne, a.s. účinné od 01.08.2016, Sadzobník časť A) Fyzické osoby nepodnikatelia účinné od 01.07.2018, Odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.03.2017, Výpis z Úveru k účtu č.. Prílohu č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. 0400/2018/CE zo dňa 21.05.2018, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 21.05.2018, Výpis z účtu č. IBAN: E XXXX XXXX XXXX XXXX od 15.11.2007 do 31.12.2008, od 01.01.2009 do 06.08.2011 a od 06.08.2011 do 16.03.2017, Výpis z úveru č. IBAN: E XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX od 16.03.2017 do 13.06.2018.

5. Žalovanej bola žaloba s prílohami doručená oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, k tejto sa nevyjadrila.

6. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

7. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, keď pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala predvolanie doručené za použitia fikcie doručenia (na č.l. 128 s poukazom na č.l. 64), svoju neprítomnosť neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

9. Medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. ako bankou a žalovanou ako klientom bola dňa 05.11.2010 uzatvorená Zmluva o Osobnom účte, predmetom ktorej bolo zriadenie a vedenie bežného účtu pre žalovanú č. XXXXXXXXXXX/XXXX a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu bankou. Na základe zmluvy banka poskytla žalovanej povolené prečerpanie, pričom žalovaná pohľadávku banky spolu s príslušenstvom vyplývajúcu zo zmluvy riadne a včas nesplácala, preto banka listom zo dňa 15.03.2017 odstúpila od zmluvy, s tým, že účinky mali nastať ku dňu doručenia oznámenia. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že dokladom preukazujúcim doručenie odstúpenia od zmluvy zo dňa 15.03.2017 žalovanej nedisponuje. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 21.05.2018 banka postúpila pohľadávku zo zmluvy voči žalovanej spoločnosti žalobcu, pričom postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom banky zo dňa 21.05.2018.

10. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

11. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

12. Podľa § 708 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. (1) Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma. (2)

13. Podľa § 709 ods. 1 OBZ, banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

14. Podľa § 710 OBZ, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

15. Podľa § 711 ods. 1 OBZ, za vykonanie platieb je banka oprávnená požadovať úhradu nákladov s tým spojených a použiť na ich započítanie peňažné prostriedky na účte.

16. Podľa § 497 OBZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

18. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

19. Podľa § 48 ods. 1 a 2 OZ, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. (1) Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. (2)

20. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

21. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (1) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. (2)

22. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

23. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“) (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 89 ods. 1 ZoB (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o osobnom účte), banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri každom obchode požadovať preukázanie totožnosti klienta okrem obchodov uvedených v odseku 4; pri každom obchode je klient povinný vyhovieť každej takejto žiadosti banky alebo pobočky zahraničnej banky. Vykonávanie obchodu so zachovaním anonymity klienta banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné odmietnuť.

25. Podľa § 89 ods. 1 veta posledná ZoB (v znení účinnom od 10.06.2013), banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z

povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť;72c) takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu72d) najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

26. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že žaloba nie je možné vyhovieť, ale je potrebné ju v celom rozsahu zamietnuť pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

28. Medzi právnym predchodcom žalobcu (SLSP, a.s.) a žalovanou bola dňa 05.11.2010 uzavretá zmluva o osobnom účte, na základe ktorej právny predchodca žalobcu zriadil a viedol pre žalovanú osobný účet. Týmto medzi nimi došlo k vzniku záväzkového zmluvného vzťahu, v rámci ktorého bol právny predchodca žalobcu oprávnený prijímať platby v prospech žalovanej ako majiteľa účtu a na druhej strane podľa jej pokynov z tohto účtu realizovať platby, pričom zároveň došlo aj k uzavretiu zmluvy o povolenom prečerpaní.

29. Právny vzťah založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ. K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že predmetná zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko text zmluvy bol vopred pripravený, žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Právny predchodca žalobcu (banka) pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna právna úprava v Občianskom zákonníku prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, zák.č. 129/2010 Z.z. a zák.č. 250/2007 Z.z.. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy (v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 veta posledná OZ) sa pritom nevzťahuje len na vzťahy založené po jeho účinnosti. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť dňom 01.04.2015, pričom právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenie, preto sa od jeho účinnosti vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015, v ktorom dovolací súd uviedol, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

30. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0400/2018/CE zo dňa 21.05.2018 došlo k postúpeniu pohľadávky z predmetnej zmluvy zo spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcu na spoločnosť žalobcu ako postupníka.

31. Zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy uzavretej medzi bankou ako veriteľom a klientom ako dlžníkom je nepretržité omeškanie klienta so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke v trvaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní po tom, čo bol písomne vyzvaný bankou na plnenie, pričom tieto musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca spolu so žalobou predložil Odstúpenie od zmluvy zo dňa 15.03.2017 (č.l. 36), pričom ani na výzvu súdu nepreukázal jeho doručenie žalovanej, keď v podaní (č.l. 84) uviedol, že takým dokladom nedisponuje. Uvedené odstúpenie od zmluvy by bolo možné považovať za výzvu banky vyžadovanú ustanovením § 92 ods. 8 ZoB, avšak žalobca nepreukázal, že by táto výzva bola doručená žalovanej, keďže nepredložil doručenkú ani záradu v doručovaní.

32. Ustanovenie § 92 ods. 8 by malo banku motivovať k tomu, aby podnikla kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu v prípade dlhodobého omeškania dlžníka s plnením, aby tak počas trvania zmluvy

každý mesiac len nepripisovala na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval, keď takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou. Vedenie osobného účtu a poskytnutie povoleného prečerpania je špecifickou, právnym predpisom upravenou činnosťou, pričom nie je v záujme spotrebiteľa, aby banka kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priecilo účelu a zmyslu zákona o bankách.

33. V konaní pritom nebolo možné vychádzať z toho, že platnosť postúpenia nebola žalovanou namietaná, pretože v spotrebiteľskom spore súd v zmysle § 295 CSP môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Takýmto dôkazom, ktorý súd vyžadoval, bol dôkaz o doručení výzvy banky žalovanej, ktorým dôkazom žalobca nedisponoval. Súd pritom poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/124/2017-194 zo dňa 30.04.2018, v ktorom odvolací súd uviedol, že „podstatné je, že v danom prípade sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, čiže ide o spor s ochranou slabšej strany sporu v zmysle ustanovení § 290 a nasl. CSP, v ktorých sporoch súd vykonáva v prospech slabšej strany sporu potrebné dokazovanie aj bez návrhu (§ 295 CSP). Zároveň v takýchto sporoch v zmysle ustanovenia § 300 CSP platí, že na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak. Znamená to, že na tzv. spotrebiteľské spory sa ustanovenia o konaní použijú len „primerane.“ Ustanovením o konaní je i § 151 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého sa zásadne v „bežnom“ sporovom konaní stranou nepopreté skutkové tvrdenia považujú za nesporné. Toto ustanovenie (§ 151 ods. 1 CSP) však na spotrebiteľské spory aplikovať nemožno, pretože jeho použitie, vzhľadom na charakter spotrebiteľských sporov, v ktorých sa vo zvýšenej miere uplatňuje protektívna ingerencia súdu, nemožno považovať za primerané. V spotrebiteľských sporoch nemožno vychádzať z toho, že stačí, ak žalovaný - spotrebiteľ skutkové tvrdenia žalobcu - dodávateľa výslovne nepoprel, čím sú tvrdenia žalobcu preukázané, nakoľko v týchto sporoch je súd v zmysle ust. § 290 a nasl. CSP povinný na ochranu takéhoto spotrebiteľa prihliadať ex offo.“

34. Súd dodáva, že na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie, na ktorom v rámci konštatácie podľa § 181 ods. 2 CSP uviedol, že pre súd zostáva sporným, či bola pred postúpením pohľadávky doručená žalovanej výzva banky, resp. či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, a teda aktívna vecná legitímácia žalobcu. Žalobca sa však na pojednávanie nedostavil, čím sa vzdal možnosti reagovať na uvedené a predkladať súdu prípadne ďalšie dôkazy.

35. Súd dospel k záveru, že z dôvodu nedodržania postupu pri postúpení pohľadávky voči žalovanej v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 ZoB, nie je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaným. Žalobca totiž v konaní nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky od právneho predchodcu bola žalovanej v súlade s ustanovením § 92 ods. 8 ZoB preukázateľne doručená písomná výzva na zaplatenie dlhu a následne uplynulo viac ako 90 kalendárnych dní od jej doručenia žalovanej, čo je podmienkou pre vznik oprávnenia banky postúpiť svoju pohľadávku voči žalovanej inej osobe, ktorá nie je bankou. Z uvedeného dôvodu postúpenie pohľadávky na žalobcu je v rozpore s vyššie citovaným zákonom, a preto je tento právny úkon v zmysle § 39 OZ absolútne neplatný, s poukazom na čo nie je žalobca oprávneným z danej pohľadávky, a teda nie v konaní aktívne vecne legitimovaným. Vecná legitímácia predstavuje hmotnoprávny vzťah strany sporu k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Strana sporu, ktorá je nositeľom subjektívneho práva z hmotnoprávneho vzťahu, má aktívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovanej strany uplatnené v konaní. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom aktívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorý ale v konaní nevystupuje ako žalobca. O takýto prípad išlo aj v prejednávanej veci, keď súd dospel k záveru, že postúpenie pohľadávky uplatnenej žalobou bolo neplatné.

36. Podporne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/147/2016 zo dňa 21.04.2016, v ktorom súd druhej inštancie v obdobnej veci skonštatoval, že „banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok, môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. ... V prejednávanej veci nebolo preukázané, že by takáto výzva bola zo strany právneho predchodcu navrhovateľa Slovenskej sporiteľne, a.s. riadne odporcovi doručená.

Prvostupňový súd teda dospel k správne mu záveru, že pre nenaplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona o bankách nebolo možné platne postúpiť predmetnú pohľadávku na navrhovateľa.“ Obdobný názor zastáva aj Krajský súd v Trnave v rozsudku sp.zn. 24Co/716/2015 zo dňa 08.06.2016, v ktorého odôvodnení uviedol, že „ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.“ Rovnako súd dáva do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/124/2017-194 zo dňa 30.04.2018, v obdobnej veci ako je tu prejednávaná, v ktorom odvolací súd uviedol, že „žalobca teda neunesol svoje dôkazné bremeno, keď nepreukázal existenciu a doručenie žalovanému výzvy banky na splnenie omeškaného dlhu. V spise sa taký dôkaz nenachádza a žalovaný jeho existenciu ani v odvolaní netvrdil. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky). Je treba uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie pred súdom, a preto bolo dôvodné jeho žalobu zamietnuť, tak ako to už správne uzavrel súd prvej inštancie.“ Obdobný názor vyslovil Krajský súd v Trnave aj v rozsudkoch č.k. 10Co/294/2017-137 zo dňa 11.09.2018 a č.k. 24Co/69/2018-118 zo dňa 14.11.2018.

37. Najmä však súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

38. V konaní nepostačovalo predložiť oznámenie postupcu žalovanej o postúpení pohľadávky, pretože toto bez ďalšieho nezakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, ale žalobca musí v konaní preukázať, že postúpenie pohľadávky bolo platné. Aj v prípade, že by súčet všetkých omeškaní žalovanej so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok, bolo by potrebné doručiť žalovanej výzvu v zmysle § 92 ods. 8 ZoB. Z formulácie druhej vety ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB („Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.“) jednoznačne vyplýva, že spojenie „to neplatí“ sa vzťahuje len na vetu pred bodkočiarkou, a nie na prvú vetu ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB. Z uvedeného je zrejmé, že časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky napriek neskoršiemu plneniu klienta, ako to ustálil Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozhodnutí sp.zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018.

39. Naviac, keďže v konaní nebolo preukázané doručenie odstúpenia od zmluvy žalovanej, nebolo ani preukázané ukončenie záväzkového vzťahu medzi bankou a žalovanou (ktoré účinky mali nastať ku dňu doručenia odstúpenia). Banka tak žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol, a teda nie je možné urobiť záver o tom, že predmetná pohľadávka bola ku dňu postúpenia splatnou v celom rozsahu. Z § 92 ods. 8 ZoB pritom vyplýva, že banka môže postúpiť iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 ZoB, pretože z dôvodu, že ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý dlh (nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok je preto aj z tohto dôvodu neplatným právny m úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom.

40. Ak by sa aj banka so žalovanou v zmluve alebo VOP dohodli, že žalovaná ako klient súhlasí, že banka môže akékoľvek svoje pohľadávky voči nej postúpiť (viď napr. znenie čl. 12.4. VOP účinných od 01.01.2015), takéto dojednanie by bolo absolútne neplatné. Ustanovenie § 89 ods. 1 veta posledná ZoB, podľa ktorého „banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť“, totiž ešte nebolo v čase uzavretia zmluvy o osobnom účte účinné (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/14/2019-193 zo dňa 22.05.2019). Okrem toho súd dáva do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/238/2018-162 zo dňa 21.01.2019, v ktorom odvolací súd uviedol, že „žalovaný ako spotrebiteľ si uzavretím zmluvy o úvere nemohol zhoršiť svoje postavenie (§ 54 ods. 1 OZ) a iné dojednania o spôsoboch postupovania pohľadávky ako to upravuje § 524, § 526 OZ a § 92 ods. 8 zák. o bankách je možné považovať za absolútne neplatné, pretože obchádzajú zákon (§ 39 OZ), preto námietka žalobcu, že účastníci zmluvy sa o postúpení pohľadávky zo zmluvy o úvere dohodli odlišne ako to stanovuje § 92 ods. 8 zákona o bankách, neobstojí.“

41. Z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní pre neplatnosť postúpenia pohľadávky bolo potom potrebné žalobu v celom rozsahu vo výroku I. zamietnuť, a keďže žalovaná nie je povinná zaplatiť žalobcovi istinu, nemohla sa ani dostať do omeškania s jej zaplatením, a preto súd zamietol žalobu aj v časti úrokov z omeškania.

42. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

45. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

46. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

47. O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a čl. 4 ods. 2 CSP, čl. 17 CSP, keď žalovanej, ktorá by inak na náhradu trov konania mala nárok, keďže bola v konaní plne úspešná, nárok na náhradu trov konania vo výroku II. rozsudku nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli. Súd mal pritom za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovanej uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.